

БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ЯАМ
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЯАМ
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ИХ СУРГУУЛЬ

Гар бичмэлийн эрхтэй ©

Сэмбэдоржийн ЖАРГАЛСАЙХАН

ЭМЧ НАРЫН ЛИЦЕНЗ ХООРОНДЫН СУРГАЛТЫН ӨНӨӨГИЙН
БАЙДАЛ, БОЛОВСРОНГУЙ БОЛГОХ АРГА ЗАМ

/Е720002-Нийгмийн эрүүл мэндийн удирдлага/

Анагаах ухааны магистрын зэрэг горилж
бичсэн бүтээлийн хураангуй

Улаанбаатар хот
2006 он

Судалгааны ажлыг ЭМШУИС (захирал, ШУ-ны доктор, профессор Ц.Лхагвасүрэн), НЭМС (захирал, АУ-ны доктор Н.Сүмбэрзул), Эрүүл Мэндийн Хөгжлийн Үндэсний Төв (Захирал Ц.Содномпил)-ийн эмнэлгийн мэргэжилтний зөвшөөрөл, сургалтын албыг (дарга С.Өлзийсайхан) түшиглэн хийж гүйцэтгэв.

Эрдэм шинжилгээний ажлын удирдагч:

Т.Ариунаа. Анагаах ухааны доктор (Ph.D)

Эрдэм шинжилгээний ажлын зөвлөх:

Х.Дамдинжав. Философийн ухааны доктор (Ph.D), дэд профессор

Эрдэм шинжилгээний ажлын шүүмжлэгч:

Б.Ганбат. Анагаах ухааны доктор (Ph.D)

Бүтээл болон түүний хураангуйтай ЭМШУИС-ийн төв номын санд танилцаж болно.

Бүтээлийн хамгаалалт ЭМШУИС-ийн Эрдмийн өргөөнд (№220) 2006 оны 06 дугаар сарын 21-ний өдрийн 11.00 цагт болно.

УДИРТГАЛ

СУДАЛГААНЫ АЖЛЫН ҮНДЭСЛЭЛ:

Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний хүртээмж, хүн амд үзүүлж буй нийгмийн эрүүл мэндийн болон эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулах талаарх эрүүл мэндийн салбарын эрхэм зорилгыг хэрэгжүүлэхэд салбарын хүний нөөцийн хөгжлийн асуудал эн тэргүүнд тавигдаж байна.

Анагаахын тасралтгүй сургалт нь эмч нарын мэргэжлийн үйл ажиллагаагаа явуулах, мэдлэг чадвараа дээшлүүлэхэд чиглэгдсэн сургалтын үйл ажиллагаанаас бүрддэг. Нийгэм болон үйлчлүүлэгчид нь эмч нараас хамгийн сүүлийн үеийн чанартай үйлчилгээг хүсэж байдаг тул эмч нар насан турш суралцаж мэдлэг чадвараа дээшлүүлэн тасралтгүйгээр сургалтанд хамрагдаж байх шаардлагатай байдаг. Нөгөө талаасаа тасралтгүй сургалтууд нь тэдэнд мэргэжлийн үйл ажиллагаагаа эрхлэх лицензээ сунгах үндэслэл болдог.

Анагаахын сургууль төгссөнөөсөө гадна эмч болгон шинэ зүйлүүдтэй хөл нийлүүлэн, тэр тусмаа өөрийн мэргэжлийн талаарх шинэ зүйлүүдийг сайн мэдэж байх шаардлагатай байдаг. Эрүүл мэндийн салбарын түүхэн хөгжлөөс харахад эмнэлэг, эмчийн тоог нэмэгдүүлэхэд голлон анхаарч байсны дүнд улсын хэмжээнд эмнэлэг, эмч ажиллагсадын зохих нөөцтэй болсон. Эмч нарын тоо өссөөр 1996 онд улсын болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудад 5987 эмч ажиллаж байсан бол 2004 оны 12 сарын байдлаар 6590 эмчтэй болж, [12] 1 эмчид улсын хэмжээгээр 382 хүн ногдож байгаа нь дэлхийн одоогийн жишгээс (1эмчид 500 хүн ногддог) өндөр үзүүлэлт юм. Эмч нар тооны хувьд хүрэлцээтэй хэдий ч бүтэц, бүрэлдэхүүн, мэргэжлийг нь дээшлүүлэх сургалтын тогтолцоо, үйл ажиллагаа хангалтгүй байна. Сүүлийн жилүүдэд хөдөө орон нутгийн эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг төрийн санхүүжилтээр мэргэжил эзэмших,

дээшлүүлэх сургалтанд хамруулж байгаа нь тэдний мэдлэг, мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлэх зорилгоор хийж буй чухал алхам болсон хэдий ч энэ нь цөөн тооны мэргэжилтнийг хамарч байна [35].

Дээр өгүүлсэн нөхцөл байдлаас үзэхэд манай улсад эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний төгсөлтийн дараах лиценз хоорондын тасралтгүй сургалтын оновчтой хэлбэрүүдийг тогтоох, тодорхой үндэслэлтэй зохион байгуулах, эмч нарыг ажлын байран дээр нь сургалтанд хамруулах асуудал чухал учраас бид энэхүү асуудлыг сонгон судлав.

Судалгааны ажлын зорилго, зорилт:

Эмч нарын лиценз хоорондын мэргэжил дээшлүүлэх тасралтгүй сургалтын өнөөгийн байдалд дүн шинжилгээ хийж, эрэлт хэрэгцээнд нь нийцсэн тасралтгүй сургалтын арга, хэлбэрийн хэрэгцээг тодорхойлох

Зорилт:

1. Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний лиценз хоорондын тасралтгүй сургалтанд хамрагдсан байдлыг судлах
2. Лиценз хоорондын тасралтгүй сургалтын багц цаг бүрдүүлэх сургалтын оновчтой хэлбэр, хэрэгцээг судлах
3. Лиценз хоорондын багц цаг цуглуулахад эмч нарт тохиолдож буй бэрхшээлийг судлах

Судалгааны ажлын шинэлэг тал:

1. Лиценз хоорондын тасралтгүй сургалтаар эмч нарын мэдлэг мэргэжлээ дээшлүүлэх сургалтын оновчтой хэлбэр, чиглэлийг судалсан.
2. Тасралтгүй сургалтын багц цагийн биелэлтийг сургалтын хэлбэр, эмч нарын ажлын байраар нь ялган судалсан.

Судалгааны ажлын практик ач холбогдол:

Эмч нарын лиценз хоорондын тасралтгүй сургалтын өнөөгийн байдлыг тогтоосноор цаашид мэргэжил дээшлүүлэх сургалтын чиглэл, хэлбэр хэрэгцээг төлөвлөх, сургалтыг зохистой хэлбэрээр явуулах үндэслэлийг гаргах боломжтой.

Бүтээлийн бүтэц, хэмжээ:

Бүтээл нь монгол хэл дээр 56 хуудсанд бичигдсэн бөгөөд удиртгал, хэвлэлийн тойм, сэдвийн судлагдсан байдал, судалгааны арга зүй, судалгааны ажлын үр дүн, хэлцэмж, дүгнэлт, практик зөвлөмж, ном зүй гэсэн хэсгүүдээс тогтож байна. Бүтээлд 1 хүснэгт, 19 зураг, ашигласан хэвлэл 51-г агуулсан.

Судалгааны үр дүнг хэлэлцүүлсэн байдал:

-“Эмч нарын мэргэжлийн сэтгэл ханамжийн байдалд өгсөн үнэлгээ” (ЭМШУИС-ийн “Эрдэм-2004” эрдэм шинжилгээний хурал) УБ.2004 он

-“Эмч нарын мэргэжлийн тасралтгүй сургалтын оновчтой хэлбэрүүдийг судалсан нь” ЭМШУИС-ийн Нийгмийн эрүүл мэндийн сургуулийн салбар хуралдаан. УБ. 2005 он

-“Эмч нарын мэргэжлийн тасралтгүй сургалтын байдлыг судалсан нь” “Онош” №2 (26) УБ. 2005 он

-“Эмнэлгийн мэргэжилтний төгсөлтийн дараах сургалт ба нийгмийн зарим асуудлууд” (Сувилахуйн жилд зориулсан нийслэлийн онол практикийн бага хурал) УБ. 2006 он

НОМ ЗҮЙ

1. Монгол Улсын Эрүүл мэндийн тухай хууль. 1998.
2. Монгол Улсын Боловсролын тухай хууль. 1995
3. Монгол Улсын Дээд боловсролын холбогдолтой хууль, тогтоол, тушаалын эмхэтгэл. 2001 он. 124-130 х
4. **Алимаа.Г.** “Ерөнхий мэргэжлийн сувилагчийн үйл ажиллагаа явуулах зөвшөөрөл олгох шалгалтыг боловсронгуй болгох асуудалд”. УБ. 2004 он.
5. **Амарсайхан.Д.** “Анагаахын сургалтын төлөвлөгөөг боловсронгуй болгох онол арга зүйн зарим асуудалд” Анагаах ухааны докторын (PhD) зэрэг горилсон нэг сэдэвт зохиол. 2003.
6. **Ганбат. Б.** “Анагаах ухааны боловсрол ба зайн сургалт” үндэсний семинарын материал. УБ. 2005.
7. **Бадарч.Д Батхүрэл.Г Пүрэвдаваа.Х** Бусад. Кредит систем. УБ. 2000. 14-46 хуудас
8. **Батхуяг. С, Батдэлгэр. Ж.** “Боловсрол судлалын ерөнхий үндэс”. УБ. 1997.
9. **Ганбат.Б** Эмч нарын мэргэжлийн тасралтгүй сургалтын өнөөгийн байдал ба хэтийн төлөвийн асуудалд.
Анагаах ухааны докторын (PhD) зэрэг горилсон нэг сэдэвт зохиол. УБ. 2002. х.12
10. **Дүгэр.Х.** Боловсролын шинэчлэл. Улаанбаатар. 2001. х. 57
11. **Дүнгэрдорж.Д.** Анагаах ухааны их сургуулийн сургалтын шинэчлэл ба ирээдүй. Монголын Анагаах Ухаан сэтгүүл. 2002. №3. 50-52 х
12. **Дуламсүрэн.С.** Эрүүл мэндийн үзүүлэлтүүд 2004. х15-17.

13. **Дэмбэрэл.Б.** Нийгмийн эрүүл мэнд судлал. Тэргүүн дэвтэр. Улаанбаатар. 1996. х.110
14. **Лхагва.Л.** Анагаах ухааны боловсролын тухай тэмдэглэлүүд. Монголын Анагаах ухаан сэтгүүл. 2001. №4 х. 34-42
15. **Лхагвасүрэн.Ц.** Анагаах мэргэд гарахын орон. 2002. х.9,18
16. **Лхагвасүрэн.Ц.** Дээд боловсролын менежмент. Улаанбаатар. 2004. х.7
17. **Монголын дээд боловсрол: ХХI зууны үзэл баримтлал.** Монголын их дээд сургуулиудын консорциум. Улаанбаатар. 1999. х.111, 306
18. **Мухар.Ц** Эрүүл мэнд.1999
19. **Нямдаваа.П.** Анагаах ухааны өнөөгийн байдал, тулгамдсан асуудал. Монголын анагаах ухаан сэтгүүл. 2005.№1 х.5-10
20. **Наранчимэг.С.** “Монгол улс дахь сувилахуйн боловсролын сургалтын агуулга, шаталсан сургалтын тогтолцоог боловсронгуй болгох нь” Сувилахуйн ухааны боловсролын докторын зэрэг горилсон нэг сэдэвт зохиол. УБ. 2002. х 130.
21. **Отгонцэцэг. Д.** Сувилахуйн мэргэжил дээшлүүлэх албан сургалтыг боловсронгуй болгох асуудалд. Магистрын зэрэг горилсон нэг сэдэвт зохиол 2004. х. 18
22. **Оюунсүрэн. Э.** Резиденсийн сургалтыг боловсронгуй болгох хэрэгцээ. Магистрын зэрэг горилсон нэг сэдэвт зохиол 2004. х.20
23. “Эмнэлгийн мэргэжилтний төгсөлтийн дараах сургалттай холбоотой тушаал шийдвэрүүд, сургалт эрхэлж байгаа эрүүл мэндийн байгууллагууд”.ЭТУГ-ын төгсөлтийн дараах сургалтын алба (гуравдугаар хэвлэл) 2004. х.11
24. **Пүрэвдорж.Ч.** Боловсролын шинэчлэл хөгжлийн онол арга зүйн асуудалд. Улаанбаатар. 1999. х.184

25. **Пүрэвдорж.Ч.** Боловсрол соёлын стратеги бодлогын шинэчлэл. Улаанбаатар. 1999. х.38-91
26. **Сүмбэрзул.Н, Оюунбилэг.Ш.** Анагаах Ухааны Боловсрол 2001. х.9-12
27. **Сүмбэрзул.Н** “Анагаахын оюутны мэдлэг, чадварын үнэлгээг боловсронгуй болгох нь”. Анагаах ухааны докторын (PhD) зэрэг горилсон нэг сэдэвт зохиол. 2002.
28. **Сэдэддулам.С.** Некоторые вопросы совершенствования содержания и методики обучения Монгольской традиционной медицине (на примере МГМУ)автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата наук. УБ. 1999.
29. **Эрүүл мэндийн үзүүлэлт.** ЭМХҮТ. Статистик мэдээллийн алба. Улаанбаатар. 2004. х.75
30. **Шагдарсүрэн.М.** Вопросы совершенствования планирования стационарной медицинской помощи населению в МНР. Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата медицинских наук. Улаанбаатар. 1989.
31. **Уранчимэг. Ц.** Эмч нарын мэргэжил дээшлүүлэх сургалтын байдлыг судалсан нь. Магистрын зэрэг горилсон нэг сэдэвт зохиол 2004. х.9-12
32. **Ширнэн.Л, Нарангэрэл. Н.** Төгсөлтийн дараах сургалтын өнөөгийн байдал, мэргэжлийн хэрэгцээ. Монголын анагаах ухаан сэтгүүл. 2005. №4 х.35-38
33. **Эмнэлгийн мэргэжилтний резидентурын сургалтын стандарт.** ЭМЯ. Анагаах ухааны боловсролын зөвлөл. Улаанбаатар 2003. х 10-11.
34. **Эрүүл мэндийн салбарын мастер төлөвлөгөө.** ЭМЯ. 2006.
35. **Эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөцийн өнөөгийн байдал.** ЭМЯ. 2004.

36. **Вартанян. Ф, Мкричан.С.** Последипломное образование врачей в США “Врач”.1997.№2 ст 41.42
37. **Ferrinha.P, Dalpoz.M** Studies in Health Services Organization Policy,21,2003
38. <http://www.pi-hsum.mn/zainsur.htm>
39. <http://www.infed.org/biblio/b-nonfor.htm>
40. <http://www.academyofmedicine.edu.sg/continuing/distance.cfm>
41. <http://www.fk.ui.ac.id/en/program.html>
42. <http://www.mechnik.spb.ru/pdo I.htm>
43. <http://www.cacme.org/cacme-article.htm>
44. <http://www.ama-assn.org/ama/pub/category/html>
45. <http://meetingsnet.com/medicalmeetings/html>
46. <http://www.ku.edu/~ces/studyabroad/combined.shtml>
47. <http://www.usmc.mil/newmci/default.asp>
48. <http://www.pi-hsum.mn/credits/>
49. <http://www.graduateshotline.com/cgi-bin/mail.cgi>
50. <http://www.mci.mil/newmci/>
51. <http://www.nchd.mn>